2018 Milletvekili Genel ve Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde Elit Karşıtı Tutumlar ve Seçmen Davranışı İlişkisi

Mert Moral[1], Yasemin Tosun[2], Şeyma Topçu[3]

EKLER

Ek 1: Betimleyici İstatistikler

	Ort.	St. Sapma	En Küçük	En Büyük	N
Oy Tercihi (Milletvekili Seçimi)	1.722	1.001	1	4	726
Oy Tercihi (Cumhurbaşkanlığı Seçimi	1.963	1.379	1	5	726
Elit Karşıtı Tutum (Faktör Skoru)	-0.043	0.871	-2.601	1.381	726
Dış Grup Karşıtı Tutum (Faktör Skoru)	-0.013	0.891	-1.334	2.596	726
Ulusal Kimlik Yanlısı Tutum (Faktör Skoru)	-0.002	0.943	-2.245	0.911	726
Eğitim Seviyesi	2.371	1.252	0	5	726
Yaş	40.253	14.559	18	81	726
Cinsiyet (Kadın)	0.537	0.499	0	1	726
Yerleşim Yeri	0.712	0.453	0	1	726
Hanehalkı Büyüklüğü	3.550	1.554	1	12	726
Siyasete İlgi	2.563	0.950	1	4	726
Kürt Kökenli	0.055	0.228	0	1	726
Sol-Sağ Konum	6.174	2.876	0	10	726
Dindarlık	3.981	1.441	1	5	726
Ekonomik Değerlendirme	3.388	1.297	1	5	726
AK Parti/MHP'li Seçmen	0.482	0.500	0	1	726
Çoğu siyasetçi halkı umursamamaktadır (E3004_2)	3.726	1.169	1	5	726
Çoğu siyasetçi güvenilir [değildir] (E3004_3)	3.511	1.131	1	5	726
Türkiyenin asıl sorunu siyasetçilerdir (E3004_4)	3.343	1.192	1	5	726
En önemli siyasi kararları siy. değil halk almalıdır (E3004_6)	3.519	1.239	1	5	726
Çoğu siy... zengin ve güçlülerin çıkarlarını gözetir (E3004_7)	3.676	1.190	1	5	726

[1] Sorumlu Yazar. Dr. Öğretim Üyesi. Sabancı Üniversitesi, Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi. mmoral@sabanciuniv.edu. https://orcid.org/0000-0001-6674-3198.
[2] Doktora Adayı. Sabancı Üniversitesi, Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi. yasemintosun@sabanciuniv.edu. https://orcid.org/0000-0002-7601-2134.
[3] Doktora Adayı. Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi. seymatopcu@sabanciuniv.edu. https://orcid.org/0000-0002-4126-4315.

Ek 2: Ampirik Tahlillerde Kullanılan Anket Sorularının Türkçe Metinleri

Değişken (CSES 5. Modül)	Soru Metni (Türkiye Seçim Çalışması 2018)
E2001_Y	"Doğum YILINIZI öğrenebilir miyim? "
E2002	"Cinsiyet"
E2003	"Sahip olduğunuz en yüksek eğitim seviyesinin ne olduğunu söyleyebilir misiniz?"
E2012	"Kendiniz ve çocuklarınız da dahil olmak üzere bu hanede genellikle kaç kişi yaşamaktadır?"
E2014	"Son bir yılı düşünürseniz, ne sıklıkta namaz kılıp ibadet edebiliyorsunuz?"
E2019	"Hanenizde genelde hangi dilde konuşursunuz?"
E2022	"Anketin yapıldığı yerleşimin niteliği"
E3001	"Genel olarak siyasetle ne kadar ilgilisiniz? Siyasetle çok mu ilgilisiniz, biraz mı ilgilisiniz, pek ilgili değil misiniz, yoksa hiç ilgili değil misiniz?"
E3004_1	"Siyasette uzlaşma denilen aslında insanların ilkelerini terk etmesidir."
E3004_2	"Çoğu siyasetçi halkı umursamamaktadır."
E3004_3	"Çoğu siyasetçi güvenilirdir."
E3004_4	"Türkiye'nin asıl sorunu siyasetçilerdir."
E3004_5	"Türkiye'de hükümette güçlü bir lider olması, bu lider işleri halletmek için kuralları esnetse dahi iyidir."
E3004_6	"En önemli siyasi kararları siyasetçiler değil halk almalıdır."
E3004_7	"Çoğu siyasetçi sadece zengin ve güçlülerin çıkarlarını gözetmektedir."
E3005_1	"Azınlıklar, Türkiye'nin gelenek ve göreneklerine uyum sağlamalıdır."
E3005_2	"Çoğunluğun iradesi, azınlıkların haklarını ihlal etse dahi her zaman hakim olmalıdır."
E3005_3	"Göçmenler genel olarak Türkiye ekonomisine fayda sağlamaktadır."
E3005_4	"Göçmenler genel olarak Türkiye'nin kültürüne zarar vermektedir."
E3005_5	"Göçmenler Türkiye'deki suç oranını arttırmaktadır."
E3006_1	"Türkiye'de doğmuş olmak"
E3006_2	"Büyükbaba/Büyükannelerin Türkiye'de doğmuş olması"
E3006_3	"Türkçe konuşabiliyor olmak"
E3006_4	"Türkiye'nin gelenek ve göreneklerine uyum sağlamak"
E3007	"Sizce Türkiye'deki siyasetçiler arasında rüşvet almak gibi yolsuzluklar ne derece yaygındır? Çok mu yaygındır, oldukça mı yaygındır, pek yaygın değil midir, yoksa çok nadir görülen bir şey midir?"
E3011	"Sizce geçtiğimiz 12 ay içinde Türkiye'de ekonomik durum çok daha iyiye mi gitmiştir, biraz da olsa iyiye mi gitmiştir, aynı mı kalmıştır, biraz da olsa kötüye mi gitmiştir, yoksa çok daha kötüye mi gitmiştir?"
E3013_LH_PL	"24 Haziran 2018'de yapılan milletvekili ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oy kullanma imkanınız oldu mu?" ; "24 Haziran 2018 milletvekili seçimlerinde hangi partiye oy verdiniz?"

E3013_PR_1	"24 Haziran 2018'de yapılan milletvekili ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oy kullanma imkanınız oldu mu?" ; "24 Haziran 2018 Cumhurbaşkanlığı seçiminde hangi adaya oy verdiniz?"
E3020	"Siyasette insanlar bazen sağ'dan ve sol'dan bahsederler. Size vereceğim 0'ın en solu, 10'un ise en sağı gösterdiği cetvelde... kendinizi nereye koyardınız?"
E3024_3	"Kendinizi hangi partiye yakın hissediyorsunuz?"
E3024_4	"Kendinizi bu partiye çok mu yakın hissediyorsunuz, biraz mı yakın, ya da pek yakın değil mi?"

Ek 3: Faktör Yükleme ve Teklik Skorları

Değişken	Faktör Yükleme	Teklik
E3004_1	0,1179	0,6849
E3004_2	**0,7222**	0,3734
E3004_3	**0,4988**	0,5827
E3004_4	**0,5157**	0,6601
E3004_5	0,2553	0,7511
E3004_6	**0,3946**	0,7208
E3004_7	**0,7461**	0,3475
E3007	**0,5264**	0,5742

N=810, Özdeğer=2.105, Kümülatif Varyans=.637

Değişken	Faktör Yükleme	Teklik
E3004_2	**0,7296**	0,4205
E3004_3	**0,4320**	0,7468
E3004_4	**0,5326**	0,6695
E3004_6	**0,4202**	0,7294
E3004_7	**0,7250**	0,4364

N=990, Özdeğer=1.705, Kümülatif Varyans=.854

Ek 4: Duyarlılık Analizleri

	Milletvekili Seçimi	Cumhurbaşkanlığı Seçimi
Millet İttifakı / Muharrem İnce		
Elit Karşıtı Tutum (Faktör Skoru)	0.520**	0.384
	(0.244)	(0.259)
Dış Grup Karşıtı Tutum (Faktör Skoru)	-0.059	-0.071
	(0.208)	(0.224)
Ulusal Kimlik Yanlısı Tutum (Faktör Skoru)	-0.093	-0.222
	(0.195)	(0.206)
Eğitim Seviyesi	0.033	-0.003
	(0.169)	(0.179)
Yaş	0.009	-0.008
	(0.014)	(0.015)
Cinsiyet (Kadın)	0.137	0.626
	(0.370)	(0.393)
Yerleşim Yeri	-0.333	0.156
	(0.384)	(0.401)
Hanehalkı Büyüklüğü	-0.022	-0.037
	(0.122)	(0.129)
Kürt Kökenli	0.505**	0.553***
	(0.198)	(0.214)
Sol-Sağ Konum	-1.200	-0.140
	(0.921)	(0.910)
Dindarlık	-0.554***	-0.834***
	(0.082)	(0.101)
Ekonomik Değerlendirme	-0.414***	-0.392***
	(0.132)	(0.139)
Siyasete İlgi	0.677***	0.487***
	(0.178)	(0.186)
AK Parti/MHP'li Seçmen	-3.203***	-2.901***
	(0.531)	(0.572)
Sabit	1.176	3.039*
	(1.594)	(1.744)
HDP / Selahattin Demirtaş		
Elit Karşıtı Tutum (Faktör Skoru)	0.498	0.751
	(0.408)	(0.486)
Dış Grup Karşıtı Tutum (Faktör Skoru)	-0.072	0.117
	(0.355)	(0.416)

Ulusal Kimlik Yanlısı Tutum (Faktör Skoru)	-0.366	-0.468
	(0.297)	(0.353)
Eğitim Seviyesi	-0.171	-0.193
	(0.288)	(0.356)
Yaş	-0.032	-0.075**
	(0.024)	(0.031)
Cinsiyet (Kadın)	1.127*	1.398*
	(0.623)	(0.723)
Yerleşim Yeri	1.186	1.370
	(0.764)	(0.856)
Hanehalkı Büyüklüğü	-0.080	0.028
	(0.182)	(0.199)
Kürt Kökenli	0.741**	0.482
	(0.342)	(0.389)
Sol-Sağ Konum	2.922***	3.221***
	(0.891)	(1.038)
Dindarlık	-0.602***	-0.757***
	(0.129)	(0.162)
Ekonomik Değerlendirme	0.036	0.180
	(0.210)	(0.251)
Siyasete İlgi	0.847**	1.181**
	(0.361)	(0.495)
AK Parti/MHP'li Seçmen	-2.857**	-14.812
	(1.178)	(422.373)
Sabit	-3.743	-3.926
	(2.766)	(3.491)
Meral Akşener		
Elit Karşıtı Tutum (Faktör Skoru)		0.194
		(0.311)
Dış Grup Karşıtı Tutum (Faktör Skoru)		-0.137
		(0.264)
Yerlici Tutum (Faktör Skoru)		-0.001
		(0.254)
Eğitim Seviyesi		-0.048
		(0.214)
Yaş		0.029*
		(0.017)
Cinsiyet (Kadın)		-0.500
		(0.497)

Yerleşim Yeri		-0.580
		(0.463)
Hanehalkı Büyüklüğü		-0.034
		(0.166)
Siyasete İlgi		0.340
		(0.259)
Kürt Kökenli		-26.109
		(284957.990)
Sol-Sağ Konum		0.026
		(0.113)
Dindarlık		-0.270
		(0.167)
Ekonomik Değerlendirme		1.121***
		(0.285)
AK Parti/MHP'li Seçmen		-1.928***
		(0.576)
Sabit		-5.710**
		(2.245)
Oy Kullanmayan		
Elit Karşıtı Tutum (Faktör Skoru)	0.574**	0.606**
	(0.249)	(0.259)
Dış Grup Karşıtı Tutum (Faktör Skoru)	0.187	0.367*
	(0.208)	(0.212)
Ulusal Kimlik Yanlısı Tutum (Faktör Skoru)	-0.007	0.044
	(0.194)	(0.199)
Eğitim Seviyesi	0.036	0.066
	(0.168)	(0.170)
Yaş	-0.015	-0.018
	(0.014)	(0.015)
Cinsiyet (Kadın)	-0.105	0.159
	(0.366)	(0.372)
Yerleşim Yeri	0.623	0.702*
	(0.417)	(0.414)
Hanehalkı Büyüklüğü	-0.017	0.025
	(0.115)	(0.118)
Kürt Kökenli	-0.151	-0.245
	(0.188)	(0.193)
Sol-Sağ Konum	0.309	0.643
	(0.763)	(0.779)

Dindarlık	-0.314***	-0.427***
	(0.079)	(0.089)
Ekonomik Değerlendirme	-0.127	-0.164
	(0.135)	(0.136)
Siyasete İlgi	0.274	0.289*
	(0.169)	(0.175)
AK Parti/MHP'li Seçmen	-2.382***	-2.115***
	(0.426)	(0.419)
Sabit	1.719	2.367
	(1.555)	(1.626)
LL	-328.283	-374.607
AIC	746.566	869.213
BIC	946.048	1135.190
N	622	622

Standart hatalar parantez içerisinde sunulmuştur. İki yanlı testler. * p<.1, ** p<.05, *** p<.01.
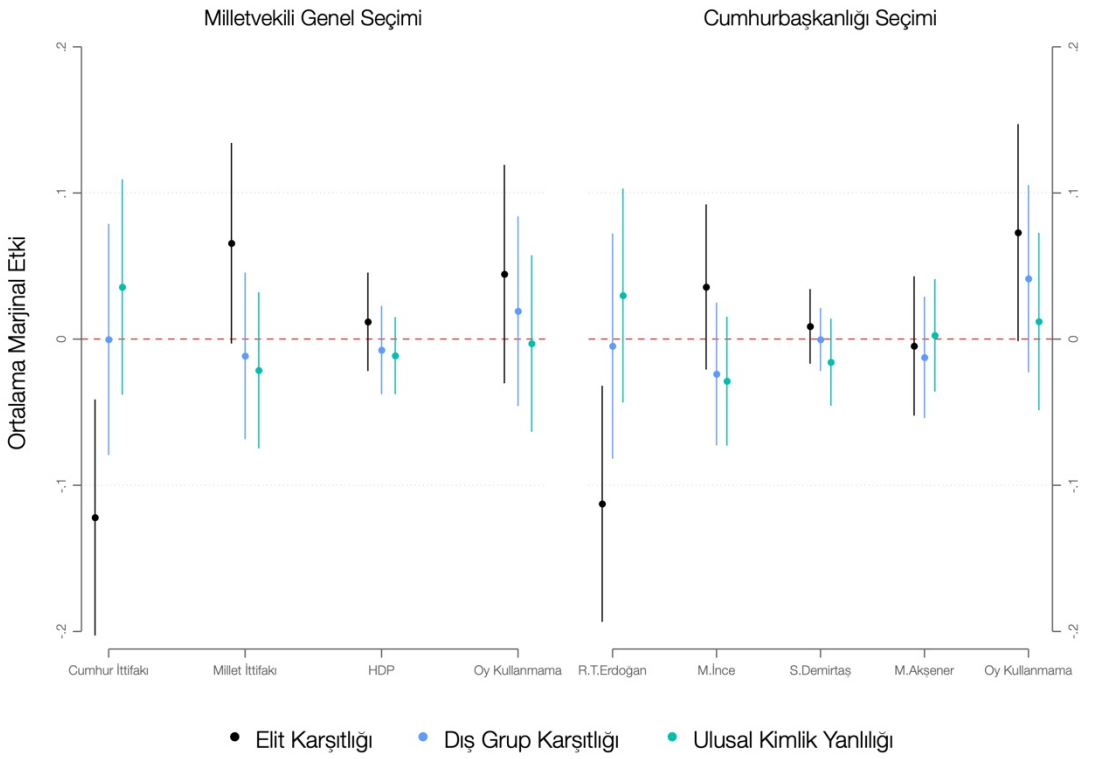
Ek 5: Elit Karşıtı, Dış Grup Karşıtı ve Ulusal Kimlik Yanlısı Tutumların Milletvekili Genel ve Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde Oy Verme ve Seçime Katılım Davranışlarına Ortalama Marjinal Etkileri